

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$ an
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unitatea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un sir garmond:
o dată 14 fil., a doua órá
12 fil., a treia órá 10 fil.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unității»

in
Blas.

Anul XI.

Blas 21 Decembre 1901.

Numărul 51.

O CONSTATARE.

Sintem datorî cu o constatare.

Şapte preoţi archidieceşani convo-
caseră o conferinţă la Blas, pe sêrbă-
tóra Sfintului Părinte Nicolae, cu scop,
ca în acea conferinţă, să discute cesti-
unea atât de arzătoare a congruei clerului
nostru greco-catolic.

Noi, în dată la apariţiunea apelului,
am dat expresie părerii noastre, că
drumul apucat de cei şapte fraţi preoţi
nu e cel bun şi că acţiunea pornită de
dînşii nu va înlesni rezolvarea cestiunii
aceleia atât de delicate, ei din contră
o va îngreuna.

Ce să ascundem adevărul? Noi
ne temeam, că părerea acésta a noastră
va provoca resens şi că va fi aspru
combătută din partea presei noastre
naţionale.

Temerea noastră îşi avea basa în
esperinţele din trecut.

Nu s'a întâmplat, ceea ce ne te-
meam că se va întâmpla. S'a întâmplat
tocmai contrarul. Presa a venit în
ajutorul nostru şi a recunoscut, ba din
a sa parte încă a întărit motivele ce
noi le aduceam, pentru a arăta neopor-
tunitatea acţiunii pornite de cei şapte
fraţi preoţi.

Constatarea acésta eram datorî s'o
facem şi o facem cu cea mai viuă
bucurie.

Chemarea presei este critica obiec-
tivă a tuturor evenimentelor şi faptelor
publice. Inse nu e, şi nu póte fi che-
marea presei slăbirea auctorităţilor con-
stituite, mai ales când acele auctorităţi
aū să pórté lupte grele pentru ajun-
gera unui scop comun, de toţi dorit.

Fie orî cine convins, că cestiunea
congruei e una dintre cele mai delicate
şi mai importante cestiuni, din câte
privesc biserica.

Întru adevăr biserica numai așa
îşi póte împlini marea sa misiune, dacă
e independentă. Şi biserica póte să fie
independentă numai în cazul acela,
dacă clerul ei va fi independent. Clerul
înse nu póte să fie independent, dacă
în esistenţa sa materială atîrnă de la
un factor străin de biserică, cum e
statul civil.

Aşa dară nisuinţa celor de la
cârma bisericii este şi trebuie să fie,
ca esistenţa materială a clerului să fie

asigurată ast fel, în cât independenţa
clerului să póta fi garantată în măsura
cât să póte mai mare.

Veđi bine, statul are alt interes.
Interesul statului este, ca şi clerul ca-
tolic să fie tocmai așa atîrnător de
auctorităţile civile, cum e clerul con-
fesiunilor.

De altă parte — durere — clerul
înalt latin se lasă a fi condus de in-
terese nu tocmai bisericesci, când pune
pedeci în calea regulării congruei cle-
rului nostru din vistieria cea mare a
averilor bisericesci catolice din Un-
garia.

Éta cu ce factorî şi cu ce pedece
aū să se lupte archiereii nostri în
cestiunea regulării atât de mult dorite
a congruei.

Nu mai cel cel ce petrece la centrul
dieceselor, în apropierea oficiilor die-
cesane, póte să spună câte pedeci şi
ce pedeci să pun în continuu în calea
regulării definitive a acestei cestiuni,
şi se pun chiar de aceia, cari după
nume sint puşi anume, ca să ducă la
rezolvire cestiunea acésta.

Că clerul într'aceea ascéptă auevoie,
că îşi perde pacinţa, că îş perde şi
simţul pentru interesele mai înalte ce
să leagă de cestiunea acésta, e numai
lucru prea firesc. La cel flămând
pânea-i în gând.

Guvernul firesce cercă a folosi
situaţiunea în folosul său; cu ajutoriul
de stat desorganisează şirurile preoţimeii,
renumerând în cele mai multe casuri
tot ómeni de aceia, cari renumeraţi
acésta nu pentru virtuţi preoţesci aū
meritat'o.

Este deci prea din cale afară grea
posiţiua şi lucrarea Ordinariatelor. De
acea să se intrarmeze clerul nostru cu
părerea credinţei şi a sperării.

Starea ce s'a creat clerului nostru
e așa de injustă, de nedemnă şi de
insuportabilă, în cât în faţa ei vor
trebui să se spulbere toate deficiuţile
de până aici, şi cestiunea va trebui
să-şi prin.escă rezolvarea ei mulţumi-
tore şi definitivă.

De aceea cu plăcere am constatat
sprijinul ce în cestiunea acésta presa
noastră a dat'o Ordinariatului.

Cerem acest sprijin şi pentru viitor.

E timpul ca să ne câştigăm şi
noi ceva scólă politică.

De astă dată nu uităm a constata
şi aceea, că preoţimea noastră, şi din
a sa parte, face totul, ca să nu îngre-
uneze posiţiua Ordinariatului întru re-
solvarea acestei cestiuni atât de insem-
nate. La conferinţa convocată pe Joia
trecută, nu s'a presintat nici un preot,
deşi, după cum se scie, din multe pro-
topopiate s'aū ales câte 2-3 şi chiar
mai mulţi delegaţi.

E bine ca preoţimea noastră şi
credincioşii toţi, să aivă deplină incre-
dere în cei puşi în fruntea bisericii,
asiguraţi, că aceia vor face totul, ce
vor crede de trebuinţă pentru ajuto-
rarea lor.

Restauraţiunile comitatense. — Am
întârziat cu scóterea numărului acestuia,
pentru că doriām să publicăm rezultatul
restauraţiilor comitatense, cari s'aū făcut
Vineri şi Sâmbătă la Aiud.

Şi am dōrit-o acésta cu atât mai virtos,
cu cât de astă dată o vină agitaţie s'a
desfășurat faţa cu aceste alegeri în general
şi special faţa cu alegerea vice-comitelui.

Pentru postul de vice-comite erau doi
candidaţi: *Gáspár János*, protonotar comi-
tatens, candidatul oficios şi al aristocraţiei
de pe teritorul comitatului şi *Szász József*,
protopretor în Aiud, candidatul cercurilor
democrate, er să zicem așa.

Lupta a fost vehementă. Amîndouă
partidele se organisaseră de luni înainte şi
eraū aprópe în o formă de tarî. Dintre
membrii români eraū de faţa vre-o 40-50.
Votisarea a fost urmărită cu mult interes.
După prânz, când s'a incheat, Szász, a
avut majoritate de 31. voturi. Români
prezenţi aū votat toţi pentru el.

După amezî s'a continuat alegerea
celoralalţi oficiali.

De protonotar a fost ales primul vice-
notar *br. Bánffy Kázmér*, fiul fostului prim
ministru.

Aū fost realeşi toţi protopretorii vechi
ér la postul din Aiud, devenit vacant, a
fost ales *Imreh József*, fost pretor în Blas.

Sâmbăta s'a continuat votarea.

Dintre români aū concurat *Ioan Chirilă*
la postul de vice-notar, *Laurian Gerasim* şi
Dr. Aurel Sava la postul de solgăbirău.
Aū reuşit numai cest din urmă, care va fi
dispus eventual la Uióra.

De la sinódele protopopesci. — Sinodul protopopesc al Sebeşului, ocupându-se cu cesiunea regulării beneficiilor preoţilor, a adus cu unanimitate următorul conclud:

Având în vedere, că de la începutul s. Uniri, preoţilor uniţi cu s. biserica a Romei, li s'a pus în prospect, că vor fi împărtaşiţi din toate favorurile, prerogativele, beneficiile şi privilegiile, asemenea cu preoţii romano-catolici, şi că nici acum după aşteptare de 200 ani, clerul nostru gr. cat. nu s'a bucurat de vre un ajutoriu material din fondurile catolice, ba fraţii rom. catolici se pörtă cu aversiune faţă de fraţii lor gr. catolici.

Având în vedere, că autonomia rom. cat. e problematică, şi vor trece mulţi ani, ori decenii, până la înfiinţarea ei, şi că atunci când se va realiza în mod definitiv, va veni în colisiune cu dorita, si prin legi şi sancţiuni papale şi maiestatică, confirmata autonomie gr. catolică, deci de la această autonomie rom. catolică nu avem nimica de aşteptat.

Având în vedere, că preoţii tuturor confesiunilor din ţară, primesc deja întregirea venitelor preoţesce de la stat, numai cei gr. catolici sînt desconsideraţi şi condamnaţi a tîngi pe lângă puţinele venite din trecut, cari din zi în zi devin tot mai miserabile.

Acest sinod protopopesc, cu filiească obedienţă rögă pe Escelenţia Sa Preabunul nostru Mitropolit, să întrevină la locurile competente, şi să esopereze şi pentru clerul gr. catolic — în condiţiunile esprese în sinodul arhidieceşan din 1899 — întregirea venitelor preoţesce, din averea statului. Sebeş 14 Decembre 1901. *Alexandru Dobrescu*, protopopul Sebeşului.

Iubire frăţescă. — E próspect încă necasul celor de la „Közérdek“, cari s'au mähnit rău pe noi, că i-am numit „străini.“ Şi pomelnicul de provocări la codul bune

cuvinte şi a sentimentelor de respect reciproc, par-că le vedem şi acum pe fina hârtie a foil comitatului, Am răspuns cu un proverb. şi am provocat pe sentimentalii confrăţi, să începă de la ei cu omenia şi noi vom fi cei dintăi, cari îi vom urma. Dar se vede, că totuşi dragostea n'a prins aşa afunde rădăcini, ca să aducă røde. În ziarele unguresci, faţă cu un singur român, dai mereu peste sute de oláh. E bôlá incurabilă.

Un cetitor al nostru ne atrage atenţiunea, că zilele acestea preoţimea noastră a fost năpădită cu invitări de prenumeratiune la ediţiunile oficiului de statistică din Budapesta.

Şi ar fi să salute ori cine cu bucurie publicaţiunile acestea, menite să pună în relief progresele realizate în ultimii ani, atât pe terenul cultural, cât şi pe cel al creşterii populaţiunii.

La noi inse lucrurile staú întors. Nici chiar acestea publicaţiunii nu sînt scutite de bôlá şovinismului şi dragostea frăţescă se vedesce din faptul, că în invitarea de abonament, nu se pomenesce de neamul nostru, de cât sub numirea de „oláh.“

Aşa dar confrăţi de la fôia aiudeană, trebue să începă tare de departe opera de regenerare în ce privesce dragostea de fraţi şi respectul împrumutat.

Dar mult ne temem, că de cât să se apuce de această muncă grea, mai bine, le vor lăsa pe toate să mērgă pe făcuta ogaşie.

Inconsecuenţă. — Comitetul central al Asociaţiunii noastre, ér a comis un act de inconsecuenţă. Éta casul espus obiectiv:

Dna Roman da Asociaţiunii anual 240 cor. ca stipendiú pentru doi studenţi de

gimnas. Anul trecut stipendiile acestea, le avé un student de la Braşov şi unul de la Blaş. Absolvând cel dintăi, stipendiul rēmas vacant, s'a dat în concurs, împrenná cu alte stipendii. Când să se împartă stipendiile, Dna Roman veştesce comitetul, că nu mai e dispusă să dele stipendiile şi ast fel comitetul nu numai nu conferesce nimēri stipendiul vacant, ei pur şi simplu detrage şi pe a studentului blaşan, un tiner eminent şi bun, care mai puţin se aştepta la acesta.

Logica lucrului poŧtea, ca onorabili membrii al comitetului, să conferesca studentului rēmas fără stipendiú, alt ajutor, de pildă stipendiul „Avram Iancu“, a cărui conferire nu era legată de nici o condiţie, ori eventual să-i facă un ajutor de fondurile proprii.

Nici una, nici alta; la aşa ceva onor. comitet nu se puté gândi. Lasă pe bietul student fără ajutor, şi stipendiul Iancu îl votéză altuia, ér din fondurile sale dá în acelaşi timp 100 cor. pentru procurarea recuisitelor de învăţămînt, pe sama elevilor români, cari ascultă cursul de patru luni, de desēmn şi pictură decorativă.

Judece ori cine, dacă e consecuenţă aici saú ba?

Şi să te mai miri apoi, că numărul membrilor nu creşce, cum ar trebui, şi că ómenii se entusiasmeză aşa slab de Asociaţiune! Şi să mai privim cu individie la fondurile de milióne ale Kulturegyletului?

Rēmānem datorii cu răspunsul.

Revistă politică.

Afaceri interne. Ministrul de justiţie a presintat dietei proiectul legii de estradare, inchiat cu România, care a trecut de mult prin corpurile legiuitoare române.

FEUILLETON.

CÂNTEC.

*Câte ştit tu codru spune
Când început a povesti,
Crengile-a ŧi-le lovi,
Fací frunzişu-ŧi să rēsune.*

*Vîntul când pe-aici s'abate
Câte-ŧi spune din străini;
— Norii cei de vifor plîni
Câte-ŧi povestesc firtate!*

*Şi tu totuşi, codru dragă,
Le mai gaŧi, te liniştesci. . .
Sufletul să mi-l cetesci,
At fi vifor viaţa întrégd. . .*

„ROMÂNIA PITORESCĂ.“

(Fine.)

Sosind la graniţa Bucovinei, în sufletul poetului se deşteptă vócea dragostei de frate şi el scrie:

„Sîntem la Cornu-Luncii, în pragul ţinutului Suceava — şi al ţării. Netedă şi albă ca marmura se întinde înaintea noastră şoseana care merge la Dorna. . . Frintură de raiú scumpă inimii noastre, grădină cîntată de poeţi, ţărîna sfîntă în care se odihnesc ósele celui mai glorios Voivod al Moldovii, nespus de duos freamătă isvórele tale, şi ce dulce-i umbra codrilor tēi! . . tu eşti într'adevăr una din cele mai frumoşele ţări de pe pămînt, — dar numele tēu ne dóre să-l rostim şi, străbătîndu-ŧi fermecătóarele drumuri, ochii nostri nu-ŧi pot privi podóbele de cât printr'o perdea de lacrimi.“

Am puté să ne oprim aici, dar nu o facem, căci ne zoresce gândul, să mai arătăm Iubiţilor nostri cetitori, ce dragoste păstréză scriitorul ţaranului nostru şi cât de frumos cetesce în sufletul lui:

„Multe si nepreŧuite frumşei ar descoperi acel care-ar putea străbate în sufletul acestui popor ales şi atât de bine inzeştrat de fire, în adîncimile tainuite ale inimii lui bune şi răbdátóre, unde s'au păstrat cu atáta sfinţenie credinţele, datinile, graiul şi virtuţile neamului nostru, şi de unde a isvorit cel mai cald şi mai duos cîntec din câte vr'odată s'au spus pe lume — dulcea şi fermecătórea doină, în a cărei largă mlădiere pare că freamătă toţi codrii şi plîng toate izvórele ţării.“

Ori la pag. 120 „Vilcea e o livadá încântátóre, cu vái străbătute de ape limpezi,

cu pajişti înflorite pe sub pólele codrilor, cu sate vesele pe marginea riurilor, cu drumuri albe şi netede, ce s'aştern ca nişte dungí de lumină pe briele verzi ale dealurilor. Şi bogăŧia aceasta de privelişti atrágátóre, darurile şi frumşele acestui pămînt binecuvîntat, au croit o fire mai deosebită ţaranului de aici. În privirea lui deşteptă, în portul lui îngrijit, în umbletul lui semeţ, cu pieptul înainte şi cu fruntea sus, în vorba lui cumpanită şi desgheţată, şi în felul cum te întimpină şi te ospátéză în cei patru päreŧi ai lui, are ceva din mărăŧia blindă a naturii care-l încunjórá, din dărnicia largă a pămîntului pe care trăesce, din aerul curat şi sánátos pe care-l respiră. De la cea dintăi vorbă, de cum îŧi zice „bună-zia“, simŧi că al de-a face c'un om de ispravă, gata să-ŧi dea un sfat bun, o mână de ajutor dacă e nevoie, şi asta — fără socoteli negustoreşti, fără nici un gînd de rēsplată, mulŧumit că i-al adus prilej să facă şi el un bine. Şi câtă plăcere simŧi să vezi cum îŧi iubeşte ţaranul Vilcean toate lucrishórele gospodăriei lui, cum caută să le înfrumşeteze, şi în tot ce face să pue ceva din sufletul lui, din gustul şi priceperea lui, din darul mánilor lui meştere şi răbdátóre. Mē oprisem la o casă ţărănescă de pe valea Cernei, şi mē uitam cu drag la pórtă ogrădii — o pórtă grea de stejar, lucrată totă în sculpturi migálose, cum se lucrau în vremile vechi şi bune uşile sfinŧelor biserici.

Grija această de aŧi lega viaţa de un lucrishor care va rēmānea pe urma lui, la care se vor uita feciorii cu drag, când el nu va mai fi. — această duioasă întindere de braţe, a celui care se duce, spre cei cari-or să vie, este semnul unei simŧiri alese, ş'al

E vorba de estradarea criminaliştilor, cari au comis delictul, fiind afară de țara, de unde se cere estradarea. Pentru crime politice nu se estradază nime, afară de casul, când crima comisă e atentat contra familiei domnitoare.

În ministerul de agricultură se lucră acum la proiectul unei legi nouă de comasare, cu ajutorul căreia regularea proprietăților să se facă mai lesne și mai ușor.

În ultimele ședințe s'a pertractat și proiectul despre administrarea banilor comitatelor prin direcțiunile financiare. E primul atentat, ce se face contra autonomiei comitatelor, cu toate asigurările dlui Széll, că nu de acesta e vorba, ci de simplificarea administrațiunii comitatense. Proiectul a fost primit în general. Făcut începutul vor urma și celelalte proiecte, despre statificarea administrațiunii.

Dieta și-a început vacanțele Joia trecută și nu se va mai întruni, de cât la 16 Ian.

Din insprăvile Curiei în afacerile electorale, însemnăm validitatea mandatului lui Makkai Zeigmond. Curia a respins acusa ridicată contra lui și a rezervat camerei ungare fericirea de a avea în sinul ei un deputat țaran.

Transvaal. E interesant, că în vreme ce de pe câmpul de război se aud puține sciri, vine rindul discursurilor. Mai de multe ori tăcerea acesta e o dovadă de vre-o înfrângere a Anglezilor.

Acum de odată se anunță, că, încă în lunile trecute, Anglezii au fost bătuti gróznic și o mulțime de oficeri superiori au căzut morți sau captivi.

Se mai spune, că comandantul englez Kitchener, e așa de bolnav (!) cât numai poate conduce operațiunile de război și va fi silit să plece acasă.

Din Bruxella se anunță, că lui Krüger i-s'au făcut din nou propuneri de pace, în sensul, că republicele sud-africane să devină autonome și să-și plădă independența. Propunerea a fost respinsă de generalii Buri, cari nu se îndestulesc de cât cu absoluta independența.

Și ca închiere a acestor sciri destul de triste pentru Anglezii, se remarcă mult un discurs ținut de conducătorul partidului liberal din Anglia. El a zis între altele și următoarele: „Ori ce război e îngrozitor, războiul acum se pórta înse cu așa mijloce și în așa chip, cum n'ar fi permis să lupte un popor creștin, contra altui popor creștin.“

Aprețierea acesta nefavorabilă englezilor, își are basă temeinică, în continuelle sciri, cari vin de pe câmpul de război, și cari descriu în cele mai negre colorii barbaria, cu care Anglezii se pórta față cu Buri captivi, cu femeile și copiii lor.

Afară de aceea Anglezii și-au făcut de furcă și cu Austriacii. Ministrul Chamberlain a insultat armata noastră, care ar fi comis asemenea cruzimi cu ocazia ocupării Bosniei.

Un mare meeting de protestare s'a ținut la 12 crt. în Viena, cu care ocazie Anglezii au fost aspru condamnați.

unei bunătați largi, înălțătoare, pe care țaranul Vilcean pare c'o respira cu aerul sănătos al văilor și al pădurilor cari-l încunjoră.“

Sau în sfârșit vorbind cu un turist francez care îi spune, că nu se poate, să nu se simță fericit în această frumoasă țară, dl Vlahuță conturază istoria și psihologia poporului:

— Ar trebui să fim. Îți spunem înse ce istorie zbucimată am avut — o luptă fost, aproape totă viața noastră, ș'un câmp de jaf și de măcel pământul țării. Și azi găseac plugarii nostri săgeți pe unde ară, și pinteni și zăbale ruginite, și oșe de cal cu oșe de viteji amestecate. Pe cînd D-vóstră munciați în liniște, și ridicăți altarele luminii apusene, noi păziam — străji credincioase și neadormite — la porțile Carpaților, noi ne luptam sormanit, neștiuți și neajutați de nimeni, și apăram cu singele nostru sfînta și rodnică D-vóstră pace. . . Garda care móre — cum ziceți în mîndra D-vóstră limbă — móre dar nu se predă. Noi am fost garda aceea! Vedeți dar că nu v'e sintem tocmai străini, și c'am pus și noi ceva — de departe — la lumina asta mare, spre care de abia acum, de câți-va ani, putem să ne întorcem față, și să ne adăpăm, la strălucirea ei, sufletele noastre așa de insetate, de veacuri insetate. Poporul nostru e încă sub spaimea primejdiilor prin cari a trecut. El nu-i stringător, pentru c'a strîns de mil de ori, și de mil de ori a fost jăfuit; el nu-i încrezător în dreptatea și rînduēla omenescă, pentru că mereu s'a încrezut, și mereu a fost înșelat, și de omen, și de sórtă. El e acum, bietul, ca un copil bătut, un copil bun,

blând, inzeștrat cu cele mai alese însușiri — comori ascunse dorm încă'n sufletul lui, ca și în pămîntul pe care trăește — și în ziua cînd, înseninat și trezit la adevărata viață va fi chemat să și-le arate, nu va fi ponor pe lume mai cuminte, mai generos și mai de ispravă, ca poporul românesc.

Ș'atunci, scumpul meu domn, frumosul D-tale vis, visul nostru al tuturor, nu va mai fi un vis. . .“

Și acum ne oprim.

Cetitorul se va fi convins din prisosință, că n'am spus laude asupra acestei cărți, care în sfârșit nici n'are nevoie de laudele noastre, ci am deliniat în mod puțin perceptibil, aceea ce autorul o spune cu o bogăție de frumoase cuvinte și întorseturi de fraze. Un lucru înse nu-l putem lăsa neatins: limba sa e amestecată cu multe vorbe, pe cari noi Ardelenii póte nu le pricepem cu toții. Se spunem unele: slomnește lumina zorilor (pag. 106) dealurile se întind bussis (pag. 117) nahlapii de stânci, grepenii stancoși (pag. 151) edecurile Mitropoliei (pag. 157) dealuri imponcișate (pag. 159) băteliștea munților (pag. 218) poghiazurile Maramurésului (pagina 336) ș. a. multe.

Dar în locul acestora e atăta poezie în stilul său, atăta lumină și atăta dragoste de viață și dor spre bine.

Și constatând acesta, în o clipă de gândire ne revin în minte frumoșele cuvinte ale dlui prof. Iorga, din ultimul număr al „Nóuei reviste române“ (15 Nov. v. 1901 pag. 343)

Corespondințe.

Scrisóre din Budapesta.

— De la corespondentul nostru. —

Congres. — Köpösy. — Sanatoriü. — Teatru.

(Congres.) Congresul catolic și-a gătăt munca. A ținut ședințe multe — dar cu rezultate puține. Congresul catolic totuși își are rezultatul moral, căci barem prin acesta începe a se deștepta catolicismul din „somnul cel de mórte.“ E ridicul a vorbi în Ungaria de deșteptare. Aici unde ar trebui ca tot omul, creștin să fie — aici unde sfîntul Ștefan și-a încredințat țara Prea Curatei Vergure Maria. Nu ai ce-i face — durere — tréba stă cam întors. Jidani sint așa de nemodesti. Dóră chiar și casul advocatului Ladányi cu crucea de la judecătoria, te revóltă până în inimă. Casul acesta a produs mare mâhnire în cercurile serioșe — chiar și camera advocatuală s'a esprimat, dojenind pe respectivul pentru naturelul său iritatoriü.

Așa dară aici ar fi lipsă, ca în totă zina să se țină zece congrese — spre a aduce pe perciunații la reson. Congresul acesta deși eraü îndesate salele redutei, totuși inteligința catolică, pe cum deputații, profesorii, juđii etc. nu erau de față. Zichy a și apostrofat casul acesta — n-al ce-i face, inteligința de acum a crescut în era sdrobotorului Tisza.

(Köpösy.) Köpösy e un om tinér. Așa se aude, că numai acum absolvă iura. Apostrofez om tinér — dar cu curaj și plin de însuflețire creștinescă. S'a format anul acesta, aici în cercul universitarilor creștini, un partid, numit „partid național.“ Acesta și-a propus, ca în ori ce mod, dar trebuie, ca Ungariei să-i redea caracterul său

Dsa ne spune: „Literatura de călătoriü a noastră nu e bogată: dar între paginile cari s'au scris n'ar fi fost reü, să se întîmpine și câte-va despre țara pe care au apărat'o și au făcut'o roditoare cu sângele inimii și sudórea frunții lor, frații nostri înstrăinați, cel de din colo de Carpați, de din colo de Nistru, de din colo de granița meșteșugită și străbătută de blăsteme, pe care au tălat'o cumpătorii de suflete omenesci pe lângă șanțurile bétrânei Suceve. Trebuie să cunoștem de fapt, tot așa de bine ca și usurpătorii, ceea ce reclamăm de drept, căci alt fel reclamațiile noastre nu sint de cât nește zădarnice tinguirii cari nu rézbat până la auđul izbândeii, niște flori de retorică, artificială, cari nu dau ródă.“

Și ne gândim, că dacă țara noastră ar fi avut norocul să fie străbătută de un scriitor așa de distins ca dl Vlahuță, și descrisă în nemuritoare pagini de condeiu-i neajuns, întreit de mult am iubi-o și am ținē la ea.

Dar și până atunci admirăm pe acela ce ne-a făcut să cunoștem pitorescile ținuturi ale României libere, și a înemurit frumuseța vetrii străbune.

a.

creștine. Conducătorii partidului Köpösy. În comitetul partidului acestuia sînt 1000 de membrii. Nu este săptămîna, ca să nu facă vre-o ispravă. Când scriu vre-o carte, când fac demonstrații. În săptămîna trecută s'a deschis pinacoteca.

Tinerii au folosit și ocasiunea acésta — și au mers în grupă la pinacoteca și acolo au depus cunune pe tablourile pictorilor creștini. Jurnalistica evreiescă cugetă că plesnește de mîniă. Foia cea mai scandalosă, a lui Légrádi „Pesti Hirlap” în articlii de fond, zi de zi provoacă pe Rectorul magnific al universității. să pună capăt cutezanții acestia.

Redactorul foii banffyeste „Magyar Szó” cu numele Pályi, atacă chiar și caracterul lui Köpösy, aducîndu-l în comparație cu ștregariul de Kecskeméthy. Köpösy nu se cugetă mult, îl caută pe Pályi în cafenea, și acolo palam et publice, îi trage una la dreapta, una la stînga — și apoi se duce mai departe. Duelul nu a rămas Köpösy, carele în dueluri e capacitate. a împușcat pe Pályi — glonțul și acum îi este în picior și zace în spital. Foile jidane fresce, acum atacă pe secundanții lui Köpösy, că ar fi umblat incorect. De ar fi lovit Pályi pe Köpösy atunci — conform regulilor cavaleresti — duelul ar fi fost după totă regula.

(Sanatoriū.) Cel mai nefericit omeni pe pămînt sînt tuberculoșii. În apropierea capitalei acum s'a deschis și sanatoriū pentru tuberculoși. Sanatoriul e edificat în mijlocul unei păduri, și pot fi primiți de o eam dată numai aceia, cari sînt încă în stadiul prim al morbului. Morboșii vor plăti la zi numai 4 corone — dar vor fi și locuri gratuite. Acum este loc pentru 116 morboși. Deie ceriul să aibă cât de puțin lipsă de acest sanatoriū!

(Teatru.) Sesonul principal a teatrelor s'a început deja. Domni mari din provincie încep a se stabili pe iarnă în capitală. Pot zice, că deși sêrăcia e mare, teatrele mai mari sînt de comun pline. În teatrul comic a debutat acum dōmna Rejane din Paris cu trupa sa. Serile acestea au fost așa zicînd sêrbători artistice. Tōtă lumea mare era acolo, în plină paradă. În teatrul național s'a jucat chiar acum o piesă alui Gárdonyi, scriitorū cunoscut, care represinta născerea Domnului Christos: Craii de la răsărit, Irod cu sabia etc. sînt persoanele principale.

Pestatul.

Iubileul reuniunii „Mariana”.

Rodna nouă, Dec. 1901.

Am acceptat, ca o pînă mai competentă să descrie în iubita noastră „Unire.” decursul sêrbărilor iubilare a „Reuniunii Mariana”, a invetătorilor gr. cat. din Vicariatul Rodnei. Eū abia de un an am devenit membru al ei, dar sînt încântat de dînsa, și de rezultatele ei cele frumoșe. Pot să afirm fără hesitare, că e cea din întăiū între Reuniunile invetătorești din Diecesa Gherlei. Eăt în estras decursul festivităților.

Conform programei bogate și bine întocmite și alese, festivitățile s'au început cu Dumnezeu, adecă cu S. Liturgie, mulțămind Lui de ajutorul dat, și cerînd bine-

cuvîntarea cerului peste partea ce vrem a continua. La S. Liturgie a pontificat Rev. canonic I. Georgiu, ca delegat al Esc. Sale Episcopului de Gherla, asistat încă de câți-va dñi preoți.

Răspunsurile le-a esecutat bine instruatul chor al tinerimei gimnasiiale, condus de bravul prof. de musică E. Ștefănuțiu. La finea S. Liturgii sui amvonni di preot Pamfiliū Grapini din Rodna-nouă, și în sublimă trăsuri, ține o adevărată predică iubilăra, care am onore a o trimite, rogându-vē D. redactor a o publica, fiind că scōsă din inima fie carui, din cei ce am fost de față în s. biserică.

După finitul sîntei liturgii D. admin. interimal al oficiului vicarial, invită pe toți a veni în aula gimnasiului, în care au decurs festivitățile rari, în fața unui mare și ales public. Intre cari și reprezentanții multor diregătorii, cum și a altor reuniuni. Nu pot a nu aminti aci, că dintre cele cinci Reuniuni, din acésta diecesă, cea din Maramurēș singurā si-a implinit datoria și si-a arētat iubirea față de sora sa de luptă, prin scripta Rev. D. Vicar Tit Bud, ēr celeilalte, ca nesce sorori vitrege, au tăcut.

Cuvîntul de deschidere, rostit din partea D. Ig. Seni ca președinte substitut, ne-a arētat în scurte și alese trăsuri, trecutul și fazele Reuniunii; după care a urmat alegerea comisiunei pentru înscrierea del membrii noi și apoi raportul istoric a Reuniunei, un adevărat studiu, cetit de Glement Grivase, secretarul reuniunii și director al școlilor elem. fund. din Năsēud. Acest istoric cu timpul sēu se va și tipări.

În întelesul programei, iubitul preot din loc D. Pamfiliū Grapini, a cetit oda ocașională iubilăra, în care a zis, nu numai multe și bune despre sōrtea școlei și a invetătorilor, ci a arētat în cuvinte profetice viitorul ce-l crezā invetătorii. Prin acésta odă d-sa a dovedit, că nu e numai preot ales, ci și poet. Mai nu putea ceti de deseale aplause. Oda, pentru care i-s'a exprimat recunoștința protocolară, se va tipări în almanachul iubilăra. Chorul, între pauzele ședinții, a cāntat două cāntări fōrte frumoșe dintre cari una ocașională. Tot în acésta ședință fu ales de membru onorar al Reuniunei Escel. Sa D. Mitropolit Victor Mihályi.

După aceste a urmat banchetul în sala de gimnastică, la care au participat toți invetătorii, mulți profesori, invetătorii, veniți ca oșpeți, cum și Rev. Dn canonic Georgiū, insp. școl. com. Dr. Csernătoni, reprezentatul Reuniunei invetătorilor de stat etc. S'au ținut toaste pentru S. Sa Pontificele de la Roma, arētāndu-se iubirea aceluia cătră biserică gr. cat. română și cătră fca ei școlă; apoi pentru Maestatea Sa Monarchul nostru, pentru Esc. Sa Eppul diecesan, guvern, inspectorul de școle, pentru invetătorii, pentru corporațiunile reprezentate, și cari ne-au salut, pentru preotul-poet, autorul entusiasticeii ode iubilare, și acest toast din partea reprezentantului reunitiv invetătorilor de stat din Bistrița, care a fost mișcat de focul acelei ode.

Sara a fost o petrecere de joc fōrte succésă.

A doua zi a urmat ședința a II în care s'au rezolvat cu mult tact, celeilalte puncte ale programei, alegēndu-se de președinte în

locul reposatului vicar și președinte Dr. I. Pop M. O. D. G. Domide protopopul Bistriței.

Dee Dumnezeu, ca să începem noul period în oră bună, să continuăm marea și nu prea ușora lucrare a cultivării poporului român din acest framos și istoric district.

Alesandru Pop

invetător.

(Va urma.)

Sfîntire de biserică.

Hordoū, 16 Dec. n.

Duminecă în 13 Octobree, a fost o zi de bucurie și mângăere sufletescă pentru poporul nostru credincios gr. cat. din comuna Hordoū, pentru că în aceea zi s'a dedicat cultului divin prin consacrare, biserică din nou edificată.

Multe și grele au fost luptele, lipsa și neajunsurile, cari a întîmpinat pe vrednicul nostru păstorū sufletesc, pînă când am ajuns ziua fericită să ne vedem dorința noastră ferbinte realizată.

Delegatul E. S. Dr. Ioan Szabo, episcop de Gherla, Magn. Dn canonic Alesandru Bene, a fost salutat pe teritoriul comunei Mocod, de un banderū de 12 voinici români, graniceri de ai nostri, conduși de tinerii invetătorii Ioachim Cira și Anton Demian, din Hordoū.

La orele 8^{1/2} deminēta bubnital traserilor anunța sosirea înaltului oșpe.

Poporul în vesminte sêrbătorești alerga spre pōrta de triumf, unde preotul nostru Iacob Pop, însoțit de întreg senatul bisericesc și popor mult, l'a bineventat cu scurte și potrivite cuvinte.

Ast fel între sunetele musicel și urările poporului de „se trătescă” am condus pe înaltul oșpe pînă la casa parochială. De aici abia străbătēnd ulița principală de mulțimea poporului, am ajuns în fața bisericeii, unde era așteptat de 18 preoți.

Actul consacrării s'a sêvîrșit de Magn. dn canonic Alesandru Bene, asistat de toți preoții preșenți.

Cāntările liturgice s'a esecutat cu precisiune de corul plugarilor din comuna Zagra sub conducerea destinsului invetător N. Drăgan. La finea sf. liturgii, delegatul episcopesc a rostit o prea frumoșă predică plină de invetături creștinesci, împărtășind și binecuvîntarea Escelenției Sale dlui Episcop.

După serviciul divin a urmat prânzul în sala școlei confesionale gr. cat. la care a participat 80 de persoane. S'au ținut și toaste; delegatul episcopesc a toastat pentru Escelenția sa domnul episcop de Gherla. Preotul local pentru delegatul episcopesc magnificul domn Alesandru Bene. Preotul din Poeni pentru sănătatea economului Tanase Iacob din Hordoū, carele a donat pentru scopul edificării acelei bisericeii suma de 5400 corone. Aci oprindu-mē nu pot să nu fiū mândru, când pot aduce la cunostință publică vrednicia și marinositatea acestui plugariū român, a cărui laudă se resfrānge asupra întreg neamului românesc. În fine magnificul delegat episcopesc, aduce laude meritate vrednicului și neobositului nostru preot Iacob Pop, care și-a concentrat tōte forțele, nereflectānd la jertfele, greutățile și miseria, cu cari au

avut de a se lupta pentru de a putea sevirși acest op mareț dumnezeesc.

Mulțămescă poporul pentru abnegațiunea și zelul prestat, pentru iubirea și alipirea cătră biserică și păstoriul lor sufletesc, încheie cu cuvintele: dorese ca fie care preot să lucre nu numai pentru buna starca sa personală ci pentru promovarea intereselor morali și culturali a poporului românesc.

Cu ocaziunea consacrării s'a încassat din oferte benevole suma de 1400 corone pentru biserica din Hordoă.

Hordoan.

† Iacob Bordan.

Lita-Română la 10 Decembre.

Martți in 10 l. c. s'a sevirșit înmormintarea parochului deficient Iacob Bordan din Lita-română, tractul Indolului.

Șcierea tristă despre mórtea octogenariului Bordan a străbătut repede în părțile învecinate, și mulțime mare de inteligință și popor, alergatău să ieie parte la actul înmormintării.

Serviciul divin la îndeplinit cu solemnitate v-protopopul tractual: Georgiū Suciū în fruntea alor 6 preoți tractuali: Ștefan Mariș, Vasile Fărcășan, Iuliū Suciū Basil L. Murășan, Emil Marcu, Nicolaū Racovițan și 2 preoți din tractul Turzii: Ioan Găbudean și Gavril German.

Cuvintarea funebrală îndatinată a tinut'o v-protopopul actual, care în liniamente generali schițând viața repausatului l'a adus de model vrednic de imitat.

„Reposatul, născut în comuna Mischii din părinți economi, studiile și le-a făcut în Cluș, continuându-le în Blaș, unde a absolvat și s. teologie, după a cărei absolvare timp de 12 ani, retras de sgomotul lumii, și-a pus viața la probă și numai după aceea s'a chirotonit de celibe, ca cu mai multă esacitate să-și pótă implini oficiul de păstoriū sufletesc. Și el și la și implinit, simțind cea mai mare plăcere la altariul Domnului. Modestele-i venite și le-a jerfit cu deosebire întru crescerea nepoților săi. Octogenariul Bordan nu s'a unmerat între acei preoți, cari pentru mila guvernului să lee parte la alegeri și să se căciulescă înainte puternicilor zilei, nici n'a contras datorii, pentru-ca să trălescă luxos, nu, ci el în simplicitatea sa a mai voit a mânca prescură uscată și a purta îmbrăcăminte foarte modestă, de cât ca călcând pe simțământul său național, să pacteze cu străinii, tradându-și ast fel neamul său.

Adormitul în Domnul, chirotonit fiind, fu denumit în Hășmaș de adm. paroch. Pe bas, meritelor sale mai târziu fu denumit paroch, purtând într'un timp de sedisvacanță și oficiul de adm. protopopesc al Indolului, ér oficiul de notariū tractual până înainte de acesta cu 3 $\frac{1}{2}$ ani, când stors de puteri s'a retras din Hășmaș în deficientă lângă nepotul său Teodor Boruan de presente adm. paroch. în Lita-română sub a cărul îngrijire bună a și repausat.

Vorbirea frumoasă și mult pătrundătoare a fost vrednică de memoria octogenariului, stérnind în preoțiime s. mțēminte de reverință, ér poporul storcându-i giroie de lacrimi pentru pierderea unui părinte sufletesc blând și bun.

În numele poporului din Hășmaș — representat prin o delegațiune, care cu pietate stătea lângă osemintele fostului părinte sufletesc — a vorbit succesorul său: Basil L. Murășan, care în un scurt dar sentimental discurs, își la adio de la bunul și neuitatul lor părinte.

Terminându-se vorbirea cociugul e luat de 4 preoți și dus spre cimiteriū, unde a vorbit în numele preoțiime tractuale Emil Marcu, ér la mormint Ștefan Mariș. La órele 5 după astrucarea osemintelor repausatului retrași la masa ospitală a nepotului său sfințindu-se apa a urmat poména repausatului.

În decursul mesei v-protop. reflectând încă odată la virtuțile veteranului și îndemnând preoțiimea la imitarea acelora mulțimesce nepotului său pentru buna îngrijire și înmormintarea vrednică. Tot cu această ocaziune succesorul repausatului Basil L. Murășan propune, ca în memoria decedatului să se facă o colectă între cei prezenți în favorul fondului de salarisare a preoților.

Propunerea primindu-se rezultatul colectei a fost următoril:

V-protopop George Suciū, Iuliū Suciū preot, Basil L. Murășan adm. parochial în Hășmaș, Nicolaū Racovițan adm. parochial în Schiopți, Gavril German adm. parochial în Filea de sus, Teodor Bordan adm. paroch. în Lita-română, Vasiliū Fărcășan adm. paroch. în Hășdate câte 2 cor.; Dșóra Aurelia Petricăș în Sincraiū Ioan Hărșan invetător în Lita-română, Gaja Vasilie din Șutu, câte 1 cor.; Constantin Vlas curator în Șutu, 40 fil.; Simu Paraschiva n. Sălăgian, 80 fil.; Ioan Ilea din Rachis, 30 fil.; Ioan Hideg din Rachis, Dșóra Petronela Copcea o strănepotă, Ioan Bordan nepot, câte 20 fil.; total 19 cor. 20 fil.

Afară de aceștia au mai promis și alții, că vor trimite pe postă.

În fine notariul tractual Ștefan Mariș propune, că fie care preot present să servescă câte 2 s. liturgi pentru sufletul adormitului în Domnul.

Schiopénul.

Noutăți.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Subscrisul, în numele curatoratului și a poporului gr. cat. din Homorod, aduc și pe acesta cale mulțumită publică credincioșilor Andreiū și Ana n. Sionca pentru ornatele bisericesci: felon, epatrafir, brâu, mânecări, aer, procovețe, în preț de 100 corone, pe cari le-a donat repausata lor mamă: Ana Sionca sf. biserice gr. cat. din Homorod, până a fost în viață. Homorod în 14 Decembre 1901 *Georgiū Repede*, paroch gr. cat. — *Nicolaū Balu* cu soția sa *Mia*, agricultori în Lunca, au dăruit bisericii gr. cat. din Lunca un rënd de ornate preoțesci în preț de 100 cor. Pentru fapta bună, dăraitorilor în numele poporului credincios, și pe acesta cale, mă simt daror a le esprima sinceră mulțumită, rugând pe atot puternicul Dumnezeu, ca pentru jertfa adusă, să le răsplătescă înzecit. Lunca, la 16 Decembre 1901. *Ștefan Lita* paroch. — *Popa Marișca* veduvă și familia din Reghin au donat pe sama s. nōstre bisericii din Schiopți un rënd de vesminte bisericesci complet — afară de stichariū — în preț de 90 cor. și un potir de argint china cu cupolă aurită în preț de 50 cor. *Tolan Nechită* și soția sa *Moisă Maria* din Schiopți au donat bis. din Măgura, un rënd de vesminte bis. complet în preț de 100 cor. Pentru aceste fapte nobile dăruitorilor în numele poporului credincios

li-se aduce și pe calea acésta mulțumită, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătescă însutit. Schiopți la 19 Decembre 1901 *Nicolaū Racovițan*, adm. paroch gr. cat.

Din Archidieceasă. Dumineca trecută au fost chirotoniți întru diaconi, ér *Joș*, ziua sfintului Niculae întru preoți, clericul absolut: *Vasile Micu*, dispus adm. parochial la Palatca, districtul Cătina, *Niculae S. Aron*, la Tâmpahaza-Ujfalău, distr. Aiud și *Iacob Domsa*, practicant la oficiul archidieceșan.

Dar preainalt. Majestatea Sa a donat biserice gr. cat. romăue din Slațiora, distr. Izei, comit. Marmatiel, 100 corone, pentru terminarea edificării bisericei de acolo.

Pentru fondurile archidieceșane. În favorul fondului subsidiar al preoților au intrat următoarele donațiuni. Anume: de la *Elie Câmpean*, v-prot. G.-Szt.-Miklós cor. 5. *Gavril Ciobotar*, v-prot. onor. paroch în Ghimeș, a colectat cor. 440. *Dumitru Bour*, adm. paroch. Bobohalra, cor. 5.

Predic. Măne Duminecă, în 22 Dec. va predica în biserica catedrală dl profesor *Dr. Ioan Sămpălean*.

„Deșteptarea poporului“ e titlul foii editate de partidul popular național din Bucovina, și menită pentru poporul țaran. Ea va cuprinde lucruri de mare trebuință pentru popor: cunoștința drepturilor și datorințelor, afaceri bisericesci și scolastice, povețe în ale economiei și meseriei ș. a. Apare de două ori pe lnnă și costă pe an 4 corone.

Contra duelului. Zi de zi ni se ofere ocaziune, de a înregistra sciri nōue cari arată o pornire sănătōsă contra duelului. Din Viena se vestesce, că oficerilor din armata austro-ungară li s'a oprit duelul prin un ordin rezervat. De acum înainte nici unui oficer, nu-i e permis să provoce sau să se bată în duel, până ce nu va fi primit concesiune de la comanda regimentului. Chiar și ofensa prin lovire, se va puté pe viitor spăla prin procedură judecătōrescă, făr de a mai fi lipsă a recurge la arme. Deosebită senzație a făcut o scire sosită de la Paris: un colonel a fost provocat la duel, dar a respins provocarea, pe motivul, că convicțiile sale religiose nu-i permit așa ceva.

De la postă. Din prilejul sosirei apropiate a sərbătorilor Crăciunului și Anului nōu, publicul e rugat să fie cu totă grija la expedițiile, ce le face pe postă. Bani se pot trimite mai bine și mai sigur cu mandate postale. Pachetele merg mai sigur în cutii de lemn, coșerente sau în pânză. Pachetarea în ziare, cutii de carton subțire, nu e de loc recomandabilă. Capetele spărgii sau marginile lădiții trebuie sigilate cu ceară bună. Adresa să nu se scrie pe hârtie, ci pe pachet și cât se pōte de precis. Ar fi tare de dorit, ca adresa întregă să se mai scrie încă odată și pună în pachet, pentru cazul, când s'ar nimici învelitōrea pachetului.

Neolog. † *Emil Aranyosi*, oficial de postă și telegraf în Budapesta, după scurtă suferință și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului în 7 Decembre la 11 óre sara, în al 29 an al etății.

În veci amintirea lui!

Apropiindu-se finea anului acestuia, rugăm pe P. T. Cetitori și abonenti ai fōiei nōstre, să binevoescă a ne trimite abonamentul restant al fōiei.

Administrațiunea.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Necesitatea religiunii în societate.

Disertație citită de Dr. Victor Bojor — cu ocaziunea adunării despărțământului din comit. Solnoc-Dobâca al Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom. ținută în Gherla la 29 August a. c.

(Fine.)

IV. Dacă așa dară considerăm pe Dumnezeu și drepturile sale, dacă intrăm în noi înși-ne și ne întrebăm inima noastră, toate ne spun, că sîntem datorii lui Dumnezeu cu omagiul adorațiunilor noastre. Dacă apoi percurgem analele lumii, aflăm că în decursul veacurilor nu a existat nici când vre-un popor fără de religie. Începînd chiar de la leagănul neamului omenesc — vedem cum Dumnezeu însuși învață pe om cu privire la datorințele ce-l iegă de Creatorul său. Considerînd migrațiunea popoarelor din o regiune într'altă, deși aflăm că Dumnezeu nu e adorat cum să cuvine — de cât numai de un singur popor, — deși cultul datorit dumnezeului s'a atribuit la zeii falsi și mincinoși, cu toate acestea nu aflăm nici un singur popor, care să se fi ținut dispensat de obligațiunea de a presta dumnezeului omagii interne și externe, și aflăm că adevărată este zicala lui Plato: Mai ușor e, să dai de vre-un ținut, unde se lipsescă soroale, de cât unde se lipsescă vre-un rit religios.

Când Cristofor Columb a descoperit lumea nouă, s'a aflat în vastul continent american popore, cari ignorau artele și sciințele, dar nu s'a aflat nici un popor, care să nu aibă o credință, o religie, un cult. Când s'a descoperit provincia Paraguay, se trăgea la îndoielă, și încă serios — că ore locuitorii acelei provincii au rațiune, dar apoi s'a aflat că și dînșii aveau o religie. Nici chiar între antropofagi nu veți afla să lipsescă un cult, o religie. Dar imi veți zice: Aceste toate sînt religii false! E adevărat, dar e adevărat și aceea, că dacă nu ar exista o religie adevărată, ar fi fost imposibil, ca omenii să fi inventat religii false. Și într'adevăr, cum e posibil să falsifici aceea ce nu există? Ore pute-s'ar fabrica monete false, dacă nu ar exista monete adevărate? Aceste religii — sînt — ce e drept false, dar toate se derivă din cea adevărată, și dacă vo m estrage din ele tot aceea ce e absurd, irațional și nemoral, veți afla tot de una într'insele ceva adevărat.

În mod special la toate religiunile există un monument, pe care sînt sculptate, sînt scrise adevărurile religiunii, și acest monument este altarul. Pe altar se oferă jertfe, se junghie victimele. În altar se fac voturi și rugăciuni la dumnezeire. Jertfe s'au oferit tot de una de cătră toate popoarele, urme de jertfe aflăm în grandioasele păduri sacre ale Scandinaviei, în templele idolilor din China, în petrele Druidilor, în altarele Greciei și Lațiuului. Așa dară consensul tuturor popoarelor, din toate veacurile, ne afirmă că e necesară religia. Acest consens unanim trebuie să-l reținem de lege a na-

turei. Și cine se încercă să ștergă simțămîntul religios din inima omului, cine vrea să desfacă nodul acela, ce iegă împreună și unesce creatura cu Creatorul, — acela are împotriva sa șesezeci de veacuri de o credință constantă și universală, și glasul său va rămănea înădușit de armoniosul strigăt unanim al întregii omenimi, care se ridică, se înalță, până la tronul lui Dumnezeu.

Domnilor! În zilele noastre religia e privită cu cea mai mare indiferință, erori de tot felul, corump mințile și inimile generațiunii prezente, junimea de astăzi crește fără de frica lui Dumnezeu, peste tot vedem disordine, desfrînări cumplite, vedem cum e desprețuită ori ce autoritate, ori ce lege, fie dumnezeie, fie omenescă. În fața atător rele, cari amenință cu nimicire întreg edificiul social, ce trebuie să facem? Am zis-o la început, să ne reîntorcem la Dumnezeu, să ne reîntorcem la religie. Să ne ținem religia noastră sfîntă, așa pe cum voesce Dumnezeu și sfînta Maică Biserica. Numai reîntorcerea la Dumnezeu și la religie va pute vindeca radical societatea, bătută de atâtea rele, de atâtea erori și fără-de-legi. Numai reîntorcerea la Dumnezeu și la religie, va avea putere, de a substitui adevărul în locul erorii, virtutea în locul păcatului. Numai Dumnezeu și religia vor pute răspândi un balsam plăcut asupra amărăciunilor vieții, pentru că religia atîta înșamnă, cât adevăr de creștin, virtute de practisat, mîngăiere în viață, mîngăiere în acesta vale de plîngerii.

Înainte de toate religia e adevăr de creștin.

Noi cu toții voim să știm aceea ce sîntem, de unde venim, în cătrău țintim, și ce trebuie să facem, ca să ne ajungem ultimul nostru scop. Și numai religia e care ne rezolvă aceste probleme, numai religia ne rezolvă marea problemă a originii, a existenței și a destinelor noastre, cu atîta precizie și evidentă, în cât în zădar vom cerca acesta rezolvare în sistemele filosofilor moderni anticreștini.

În locul al doilea, religia e virtute de practisat, de deprins. Numai singura religia are o sancțiune puternică, pentru de a conduce pe omeni la onestitatea vieții, singur numai religia are puterea de a desrădăcina din inima omului germele păcatului și fără-de-legii, și să samene în locul aceloră sămînța virtuților. Dacă se va delătura religia, ore cu ce se va pute înlocui? Au dora cu onorea? cu mărturisirea proprii conștiințe? Sau dora cu sentimentul moral, care ne descopere frumseța virtuții și diformitatea, urciunea păcatului? Puteți tot vorbi de onore, de conștiință, de sentiment moral la cel ce e cufundat în patimi și fără-de-legi, că nu ve va succede să-l conduceți la onestitatea vieții. Voiți să înlocuiți religia cu instrucțiunea? Deschideți cât de multe școle, dar instrucțiunea fără educațiune religioasă-morală, nu va forma nici când bărbați cu naravuri bune, cu sentimente și cu inimă nobile, că numai și numai religia poate da educațiunea adevărată a inimii.

În urmă religia e o mîngăiere în viață, numai în religie aflăm adevărată plăcere, adevărată mîngăiere. Multe și mari sînt necasurile și miseriile vieții omenesci; noi toți — care mai mult, care mai puțin — am trecut prin necasuri și pote trecem și de prezent. Și cine ne-a putut, cine ne pote ușura greutatea miseriilor și necasurilor în acesta vale a plîngerilor? Numai și numai religia. Numai în religie aflăm mîngăiere, când sîntem loviți și apesați de necasuri, căci creștinul luminat de credință, tot de una are o speranță în viitor, în nemurirea sufletului său, și suferă necasurile și miseriile acestei lumi cu paciință, pentru ca să câștige ceriul. Cel ce nu are speranța creștină, nu-și află mîngăiere de cât sau bînd un pocai de venin, sau sinucidîndu-se.

Domnilor! dacă voim să conlucrăm cu succes în agrul culturai și literaturai poporului nostru, să ne aducem aminte tot de una, că baza și fundamentul culturai este religia.

CELE PATRU GARÓFE.

Povestire din istoria Polonilor sub ultimii Jagelloni de Paul Popovici.

(Continuare.)

3.

Apoi după câte-va momente de reculegere, întrebă cu o voce blîndă:

— De cine am onore?

— Is din Cracovia, — am mințit eu — și în zilele acestea am sosit la Wilna. Eu încă is nobil, inșe serac. Am venit în snita Prințului regesc și is scriitor la secretarul lui. — În casul preumblării mele, cu totul pe neobservate, am intrat în grădina Dtale. Recunosc, că sum păcătoș, pentru că am cutezat, să pășesc aici fără concesiunea Dtale, dar cu deosebire am păcătuit prin aceea, că am luat aceste garófe, pe cari, le-am aflat jos pe pămînt. Concede-mi frumósă dșoră, ca să țin aceste flori. — am zis eu, dar în momentul acela, cădura din mîna mea tremurândă.

Până m'am recules din confusiune, copila sprintenă le-a ridicat cu surisul grațios al firei sale, și mi le oferit zicîndu-mi:

— Poți să le ții, garófele sînt ale Dtale!

Privirea mea era ațintită, acuși la ea, acuși la florile, cu cari m'a dăruit, și am oftat adênc.

Așa mi-s'a părut, că și din sinul ei de fecióră încă ar fi ieșit un oftat. Și în adevăr, când am privit la ea, fetița a înroșit.

— Bucuros petreci Dtă aici? — am întrebat-o cu curiositate.

— Înainte de răsărirea și apunerea soroelui, imi ordinez și ud florile. Nici un servitor nu mă îndestulesce în privința acêsta, ma ce e mai mult, nici unuia nu-i este permis, să fie de față când lucru eu în grădină.

— Îmi concedi ca în timpul petrecerii mele pe aici să-ți fiu în ajutor? — am agrăit-o.

Ea s'a înroșit și oftând profund mi-a zis:

— Tatăl meu

În momentul acesta observă pe servitoarea, carea venise după ea. Se întorse repede către mine și cu o privire de ochi, care pentru mine a fost mai mult de cât ori ce vorbă, și-a luat adio de la mine și s'a îndreptat către servitoare.

Am privit îndelung după ceea ce se depărta, înse după câte-va clipe a dispărut dinaintea ochilor mei. Că ce am simțit în aceste momente, poți să-ți închipuiești ușor. Abia sara a putut să mă facă să mă depărtez din locul acela unde a stat ea. Numai atunci am simțit eu puterea adevăratului amor, de care până atunci nici idee nu aveam.

„Înainte de răsăritul și apunerea soarelui!“

Aceste câte-va cuvinte au fost de ajuns ca să pot lua o hotărîre: când și unde am să merg. Abia a trecut cea dintâi noapte fără odichnă, deja m'am sculat cu noaptea în cap, și tot pe drumul acela pe care mi-l'am imprimat bine în memorie, am grăbit la locul de ieri. Ea era deja acolo lucrând. Când înroșindu-mă i-am poftit: „Bună dimineață“, ea ca și când ar fi voit să-mi reproșeze mi-a răspuns:

— Am știut că în dimineața această voi fi salutată, deși până acum mi-am petrecut timpul și fără de aceea.

Îubite Modrșevsky, bucuros ți-ași povesti toate întâlnirile noastre, înse ar fi prea greu pentru tine a le asculta. Până când au ținut aceste, în toate zilele am primit de la ea patru garoafe, pe cari le-am ținut în mână totă ziua până sara. Cele dintâi patru le-am privit ca pe un talisman prețios și le-am grijit ca lumina ochilor. Înse o întâlnire totuși trebuie să ți-o povestesc. Timp de două săptămâni, în totă sara și dimineață, am cercetat-o la locul știut. Adese, abia am putut petrece cu ea câte-va minute, pentru că tatăl său o lăsa foarte mult și numai atunci o lăsa singură, când era ocupat cu afacerile de stat, înse și atunci era sub supraveghierea crescătorei sale.

Din ce în ce tot mai multe grații am descoperit la ea.

În o dimineață am sosit de timpuriu la locul acela, care era mai mult locul nostru de întâlnire, de cât locul ei de lucru. Ea atunci a venit tare târziu, cu mult mai târziu de cum se îndatina de alte ori și mi-a spus că tatăl său a plecat la vînătoare și a trebuit să aștepte depărtarea lui. M'am hotărît așa dară, ca acum să rămân mai mult cu ea. Până acum m'am purtat față de ea cu cea mai mare reverință, pentru că așa zicînd am divinizat-o. Dar am și suferit foarte mult! În fine m'am hotărît ca să pun capet suferinței mele, am să știu ore mă iubesc ea sau nu? pentru că eu am voit ca în mine să iubesc ea nu pe fiul de rege, ci pe sermanul scriitoras.

— Îubită Olgă, — i-am zis, — Dta ești nevinovăția intrupată, inima Dta e ângerescă. Dta până acum nu ai observat amorul meu, înse eu te adoresc cu tot focul inimei mele! La Dta încă am observat o schimbare ore care, de când ne cunoscem

amîndoi, — oftările Dta ți-au tradat sentimentul inimei, — se facem dară sfișit secretului! Eu sufer pentru tine ângerul meu, și tu oftezi — după mine! — Drept am zis?

— Adevărul vorbesci! — a sburât fără voie cuvîntul de pe buzele ei purpurate, și a șovăit de rușine.

Acest cuvînt pentru mine a fost de ajuns. Talia ei sveltă am cuprins-o în brațele mele, ér capul ei lăsat pe umărul meu și ast fel înbrătoșat am uitat de lume. În fine s'a desfăcut din brațele mele și după datină s'a mi-a întins patru garoafe, pe cari eu le-am aninat la pieptul meu și eu jurămint i-am zis:

— Tu încă ești tinără! Părinții tei se vor opune la căsătoria noastră. — Înse când vor începe arborii a înmuguri a patra oră, ca mirăsa mea îmi vei întinde atunci florii.

Orele au sburât ca minutele. Crescătorea ei, carea o însoția de regulă și carea nu odată a fost martoră la întâlnirile noastre, de bună samă că a presimțit această scenă mișcătoare și pentru aceea numai cătră amezii a venit înaintea stăpânei sale. Ea era deja confidenta Olgei.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

„Semănătorul“, primul număr cu următorul sumar: Primele vorbe, Semănătorul (sonet), A. Vlahuță. — Vaet și tăcere, I. Gorun. — Fragment epic (poesie), G. Coșbuc. — Crisanteme, Const. Hodoș. — Cătră tinerii poeți (sonete), St. O. Iosif. — Din trecut, G. Moroianu. — Esposiția St. Popescu, V. Cioflec. — Primul fior, C. Xenii. — Răspunsuri, Red. Numărul 20 bani. Abonamentul 10 lei pe an. Abonamente se pot face și la redacția foilor noastre, trimițindu-se banii înainte cel puțin pe 1/2 an.

N. Iorga: **Studii și documente cu privire la istoria românilor**, vol. III fragmente de cronici și sciri despre cronicari, cu o prefață despre istoria munteană în legătură cu istoriografia sârbescă. București 1901 prețul 2 Lei.

N. Iorga: **Istoria lui Mihail Viteazul**, scrisă anumi pentru poporul românesc, o mică broșură de 127 pag. form. 16° costă 25 bani. Ar trebui să înlocuiască cele mai lațite cărți populare, fiind o scriere a cărei cuprins toți românii trebuie să-l cunoscă.

V. Gr. **Borgovanu**: **Încel**, educația unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educatori, în care se înșiră principiile morale și creștinesci de cari trebuie să fie conduși părinții în educarea copiilor lor. Dar înșirarea această nu e făcută în forma cea sacă didactică, ci din contră în forma unei povestiri, cum sînt atâtea în literatura celor alalte popore culte. Chipul acesta face ca cunoscerea acestor principii să fie ușoră și acomodată ori cul. Scrierea voluminoasă de peste 500. pag. s'a tipărit în Gherla la „Aurora“ și costă 2 cor. Meritele și apretierea favorabilă, de care e împărțat compatriotul nostru dl Borgovan, în cercurile pedagogice, de din col, sînt o puternică cheazăie de valorea însemnată a acestei scrieri. — care a fost recomandată și de Preav. Consistor archidieceșan.

Adjutus secundus: **A bibliai történetek**, felnöttek számára. II. rész újszövetség. Costă 3 cor. și e provădută cu 80 ilustrații și 4 harte. Se pöte procura de la autor din *Sätmar*.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii. Fasc. XIV (Mirabeau—Negativ).

Fascicolul din urmă al acestei mari publicațiuni cuprinde circa 1000 articole din lit. M (Mirabeau—Myxosporidii) și o parte însemnată din lit. N (N—Negativ), între cari numeroase articole de interes special românesc.

Fascicolul este înzestrat și cu câte-va ilustrațiuni, între cari: Mausoleul fam. Mocsonyi, stabiliment de mōra din București, etc.

Acastă scurtă serie de titluri dintr'un singur fascicol, arată în destul, atât bogăția materiilor cuprinse în publicațiunea de care vorbim, cât și însemnătatea ei pentru popularizarea științelor.

Abonamentele se fac la W. Kraft în Sibiu și se primesc numai pentru publicațiunea întregă. Prețul de prenumerare: pentru un tom broșurat cor. 20.—, legat cor. 23.20 (în România: lei 25.—, resp. 28.50).

Cărți cu preț redus:

„Încercări în Vocalismul limbii române“ de profesorul Alesiu Viciu, scriere de specialitate bine apreciată în cercurile literare competente, se vinde la autorul cu 30 fil. în loc de 50.

„Glosariu de cuvinte dialectale“ din graiul vii al poporului, de care „Curier Liter.“ Nr. 3 scrie: „lucrări de acest fel sînt foarte rare în literatura noastră. În Transilvania a apărut una singură de Al. Viciu.“ se vinde la autorul cu 60 fil. în loc de 1 cor. — trimise franco.

Viata și operele lui Andrei Murășan. Studiu istorico-literar de Dr. Ioan Rațiu, profesor. Blaș 1900. Tipografia Seminarului archidieceșan. Pag. 182. Prețul 2 cor.

Posta „Unirii“.

Riuanul. Nu credem, că s'ar ajuta ceva cauzei, publicând corespondința trimisă, din contră s'ar mai înăspri relațiunile.

I. D. în M. V. Cea dintâi nu mai are sens, după ce s'au trimis declarațiile, cari vor urma în numărul viitor.

Un participant. Când nu se scie succesul, e curios să fie timbrați cei ce n'au participat. De altcum corespondința nu e pentru noi. Altele ar fi mai bine primite.

Editor și redactor răspundător:

Aurel C. Domșa.

Inserate.

353 v. szám
1901.

(50) 1—1

Arverési hirdetésny.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényesék 1901. évi 5989. számú végzése következtében Dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria hitelintézet javára Duleu Juon és társai ellen 200 kor. — fil. s jár. erejéig 1901. évi Augustus hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1048 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: Ignát Petrunál: ökör-borjúk, sertések, buza; Duleu Onunál: tehén, tehén-borjú, törökbuza, ló-szekér; Duleu Juonál: bival-ökrök, sertések, ökör-szekér, széna, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hosszasszónói kir. jbiróság 1901. évi V. 193/2. számú végzése folytán 200 kor. — fl. tőkétörvelés, ennek 1900. évi Április hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 68 kor. 90 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Magyar-Bényén végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközölésére 1901. évi December hó 31-ik napjának déltűni 1 órája határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igerőnek, becsáron aml is el fognak adani.

Amenyiben az előtrevendő ingóságokat mások is le és felülfogalatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Hosszasszón 1901. évi December hó 10-ik napján.
Kónya János,
kir. jbirósági végrehajtó.

866 v. szám
1901.

(51) 1-1

Árverési hirdetés.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gynlalehérvári kir. törvényszék 1901. évi 4895. számú végzése következt-

tében Dr. Manin Gyula ügyvéd által képviselt Patria takarékpénztár javára Duleu erejéig 1901. évi Augustus hó 19-én fogatnatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfogalatták 1168 kor. — fillérre becsült következő ingóságok. n. m.: Duleu Junonál: hivalkörök, serések ökrök, szekerek, széna; George-Todoranál: ökrök, buzai; Germán George-M. Bényén végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközölésére 1901. évi December hó 31-ik napjának déltűni 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igerőnek becsáron aml is el fognak adani.

Mely árverésnek a hosszasszónói kir. jbiróság 1901. évi V. 164/2. számú végzése folytán 260 kor. — fl. tőkétörvelés, ennek 1900. évi Április hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 99 kor. — fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig M. Bényén végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközölésére 1901. évi December hó 31-ik napjának déltűni 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igerőnek becsáron aml is el fognak adani.

Amenyiben az előtrevendő ingóságokat mások is le és felülfogalatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Hosszasszón 1901. évi December hó 10-ik napján.

Kónya János,
kir. jbirósági végrehajtó.

Fundat în anul 1789.

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

liferanți de curte ces. și reg. pentru materie de mătășă și ornamente sacre,

Viena I. Kohlmarkt 2. „la porumbul alb“.

recomandă

ornatele sacre, pregătite strict după ritul grec, ca de es. falone, diaconale, sticharii, saccos, omofor, epigonation, mitre, mandii, plascanice, baldachine, prapori etc. cum și tôte utensiliile și vasele sacre de metal, ca disc, ciboriu, cruce, chivot, artoclasie, tricheriu și dicheriu, cadelnițe, candel, sfeșnice, candelabre etc. tôte pregătite solid

și cel mai ieftin de

fabrică.

Cataloge ilustrate se trimit la cerere gratis și franco

Alexandru Gratzel
Comisionar pentru Venerabil Cler catolic
Viena I. am Lugeck Nr. 3.

Recomandă artiști sîi speciali:
Tămăia Aegyptiană din anul 1901.
I. Specia cea mai nobilă, produsul tîm, mărgăritare cu mîrosul cel mai plăcut din kilo . . . H. 1-48
II. Stronț fin, mîrositor albi un kilo . . . H. 1-15
III. Burtă mîri mîrositor, cîntare un kilo H. — 70
Aparatul „Luminii vecinice“
Patent Grillon din Paris.

Sîngur acest Aparat dă o „lumină vecinică“ și gură, care arde neîntrerupt de 6—14 ori cîte 24 ore cu o făcără frumoșă iniștită.

Candela pentru olei din sticlă roșie-
rîmb, vinăia ori verde . . . H. 1-20
Filtu-patent pentru un an întreg Nr. 0, 1, 2, 3 ori 4 . . . H. 1-40
Acoperămînt aurit . . . H. — 70
Strecurătoare pentru olei cu bumbac . . . H. — 12
Pedestal în rezervă din metal . . . H. — 18
Olin de alama și lemn . . . H. — 60
Suma H. 4-20

Pe lângă acestea o candelă roșie, vinăia ori verde în rezervă . . . H. 1-20
1 Sticlă de olei pentru primă folosire . . . H. — 54
1 Ladnie de transport și rambursă . . . H. — 26
Olei pentru Aparat din 1901.
Oleul med pentru Aparat se pregătește anume pentru mine din cea mai bună rapidă ungără, și sîc depune în miscie rezervă anume pregătite cîte 6—8 sîntemăni ca olei crud, apoi după o patentă dupu rafinat se aședă prin o strecurătoare de bumbac în vase, prin ce primesc o flueță extraordinară.

Pentru un an întreg.
25 kilo de olei pentru Aparat à 54 cr. . . H. 12-42
1 Sticlă împiedică pentru 25 litre . . . H. — 2-10
Transport la gară și rambursă . . . H. — 30
Suma H. 14-82

Pe lângă acestea o coșară pentru transport 50 cr.
Lampe bisericicești pompoșe
pregătite după desamunrile unor artiști academici, forte frumoșe și solid înscrute, aurite . . . H. 50—
Lampe pentru biserică mai mari . . . H. 90—
Sfîră pentru lampe din căneșă roșie iahană în o lungime de 10 metri cu 6 globuri și cîncuri . . . H. 8-80
Aceleși cu cîncuri mai forte frumoși . . . H. 9-80

Luminii din ceară fină veritabilă
fără amestecarea alor materii 1 kilo H. 2-75
cu următoarele mărimi:

1 kilo	à 1	à 2	à 4	à 6	à 8	à 12
cu lung. 5	118	96	79	66	56	47
cu gros. 2 1/2	81 1/2	2 1/2	2	1 1/2	1 1/2	1 1/2

1 kilo	à 1 1/2	à 3	à 4	à 6	à 8	à 12
Mărimis:	lungi	lungi	lungi	lungi	lungi	lungi
cu lungim. 118	88	72	46	58	44	53
de grosim. 3 1/2	21 1/2	2	2 1/2	1 1/2	2	1 1/2
de grosim. 3 1/2	21 1/2	2	2 1/2	1 1/2	2	1 1/2

Sîrniț de ceară sistem francez
pentru aprinderea luminilor, care arde frumos și nu stropesce, în rulle de 5 m. costă H. — 24
Corn de aprins și stîns
din alama înșuruită cu 2 scobe pentru sîrniță de ceară sistem francez . . . H. 1-20
Sonerie armonică . . . H. 6—
Cu clopotei în acordul cel mai curat . . . H. 8—
Cu clopotei mai mari și mai fini . . . H. 17—
Cădelniță și naviculă
din argint de china, argint . . . H. 17—
Sticlute de cristal
pentru vin și apă, în formă forte articeșă
din cristali cel mai curat, părechea . . . H. 1-50
Mai mari, părechea . . . H. 1-80
Aurite, părechea . . . H. 1-80
Pentru acestea o țasă mare din argint nođ H. 1-80
Afară de obiectele aci înșurate lițerez ori ce articlu pentru biserică și garanț pentru bundatarea ori cîrei marțe trimise de mine.
Cu distincă stimă:

Alexandru Gratzel m. p.